

MASARYKOVA UNIVERZITA

LÉKAŘSKÁ FAKULTA

Bakalářský studijní program

5345R SPECIALIZACE VE ZDRAVOTNICTVÍ

Studijní obor

NUTRIČNÍ TERAPEUT

Prezenční forma studia

A. Základní údaje**(§ 1 vyhlášky)**

Název žadatele:	MASARYKOVA UNIVERZITA LÉKAŘSKÁ FAKULTA
Sídlo žadatele:	Komenského náměstí 2, 662 43 Brno
Typ vysoké školy:	univerzitní
Typ právnické osoby:	veřejná vysoká škola

Vědecká rada univerzitní VŠ schválila návrh **studijního programu** dne 19.1.2006

V Brně dne

Prof. PhDr. Petr Fiala, Ph. D.
rektor

B. Studijní program**(§ 2 až 5 vyhlášky)**

Název předloženého studijního programu:	5345 R Specializace ve zdravotnictví
Název předloženého studijního oboru:	Nutriční terapeut
Typ předloženého studijního programu:	Bakalářský
Standardní doba studia (v letech):	3 roky
Forma studia:	Prezenční

Garantem studia je Prof. MUDr. Zuzana Brázdová, DrSc.

Zpracovali: Prof. MUDr. Zuzana Brázdová, DrSc., Mgr. Feketová Jitka, MVDr. Halina Matějová, Mgr. Veronika Březková

Cíle studia studijního programu:

Cílem studijního programu je připravit nutričního terapeuta, který bude schopen samostatně působit v preventivní péči, v péči o nemocné a v problematice výživy všech věkových skupin. **Studijní program je zpracován v souladu s platnými legislativními normami, Zákonem č. 96/2004 Sb., Vyhláškou č. 424/2004 Sb. a Vyhláškou č. 39/2005 Sb.**

HLAVNÍ CÍLE STUDIJNÍHO OBORU NUTRIČNÍ TERAPEUT:

1. Činnost nutričního terapeuta v přímém vztahu k pacientovi nebo klientovi.
2. Činnost nutričního terapeuta ve vztahu k jednotlivým úrovním systému zdravotní péče.
3. Oblast rozvoje profese nutričního terapeuta.

Absolventi bakalářského studijního oboru nutriční terapeut jsou připraveni pro výkon zdravotnického nelékařského povolání se stanovenou působností.

Získané vzdělání připravuje absolventy k činnostem pro zajišťování adekvátního způsobu stravování i pro speciální činnosti v běžné nemocniční praxi včetně specializovaných pracovišť.

Absolventi studia jsou připraveni pro činnosti v oblastech:

1. PRIMÁRNÍ A SEKUNDÁRNÍ PREVENCE A TERAPIE NEMOCI

- Absolventi samostatně volí nejefektivnější způsob výživy v péči o zdraví, prevenci nemocí i při zajišťování nutriční péče o nemocné všech věkových skupin.
- Absolventi jsou schopni na základě vědomostí a dovedností z dietetiky a dalších medicínských a humanitních oborů a na základě z klinické praxe rozpoznat somatické a psychosociální potřeby pacienta vzniklé v průběhu zdravého vývoje jedince i potřeby vzniklé v důsledku nemoci.
- Zajišťují všestrannou nutriční péči jedinci, která bude směřovat k posílení a udržení zdraví a prevenci nemocí.
- Absolventi jsou schopni rychle reagovat na zjištěné somatické a psychosociální problémy pacienta.

- Absolventi umí zpracovat nutriční anamnézu a dlouhodobý nutriční projekt nemocného.
- Jsou schopni samostatně navrhnout potřebné změny v nutriční péči o pacienta, obhájit tato rozhodnutí a nést za ně plnou odpovědnost. Umí navrhnout taktiku pro změny v nutriční péči na úrovni oddělení a strategii pro její zavedení do praxe.
- Absolventi ovládají zdravotnickou a technologickou výpočetní techniku příslušející jejich odbornosti.
- V nemocnicích a jiných zdravotnických i mimorezortních zařízeních zajišťují:
 - individuální práci s pacientem při zajišťování individuálních nutričních potřeb, včetně zpracování nutriční anamnézy, zhodnocení nutričního stavu pacienta jako základní předpokladu pro stanovení nutričních potřeb pacienta a pro vypracování individuálního nutričního postupu.
 - metodickou přípravu, ukázky zpracování a kontrolu nových dietologických postupů odborné poradenství pro práci ve stravovacích provozech
 - kontrolní činnost nutriční péče na úrovni oddělení, stravovacího provozu, zdravotnického zařízení a pracovníků zabývajících se léčebnou výživou.
 - sledování a kontrolu epidemiologické bezpečnosti přípravy pokrmů a jejich úschovy až po jejich doručení k lůžku (ke konzumaci) - epidemiologická bezpečnost stravovacího provozu.
 - edukace a poradenství v dietoterapii v odborných ambulancích.
- Nutriční terapeut spolupracuje s lékařem dietologem a s ošetřujícím lékařem.
- Je členem nutričního týmu na specializovaných pracovištích.
- Absolventi jsou připraveni pro odbornou práci v systému soustavné zdravotní výchovy obyvatel v oblasti výživy formou přednášek, seminářů pro nemocné, jejich příbuzné i pro zdravotnický personál a pracovníky stravovacích provozů. Předkládají potřebné a aktuální informace.
- Při pohovorech s pacienty řeší konkrétní individuální dietoterapeutické problémy.
- Přípravují odborné pokyny a podklady pro stravování v domácí péči.
- Jsou schopni připravovat edukační programy pro komunity.
- V oboru hygiena výživy jsou připraveni zajišťovat odborné činnosti:
 - při vyhodnocování stravovacích zvyklostí obyvatelstva
 - při realizaci pozitivního ovlivňování chybných stravovacích zvyklostí
 - epidemiologický způsob práce.

2. SPOLUPRÁCE V RÁMCI SYSTÉMU ZDRAVOTNÍ PÉČE

- Absolventi znají hlavní směry současného vývoje zdravotní péče.
- Znají příslušnou legislativu a adekvátně ji uplatňují ve své práci.
- Jsou schopni spolupráce v multidisciplinárním týmu na úrovni oddělení, organizační jednotky i v terénu. Zapojují se do odborné spolupráce na všech úrovních prevence i nutriční terapie.
- Nutriční terapeut je připraven i pro práci v lázních, sanatoriích, ústavech sociální péče, penzionech, stacionářích, hospicích, v agenturách domácí péče, v provozovněch společného stravování, ve školách, hotelích a edukačních zařízeních.
- Absolventi mohou provádět odborná hodnocení nového sortimentu v oblasti stravování a odbornou konzultační činnost pro různá zařízení a firmy. V potravinářském průmyslu dokáží posoudit vhodné směry výroby potravin a pokrmů s ohledem na rozšíření jednotlivých onemocnění v populaci.

3. V OBLASTI VÝŽIVY A DIETETIKY

- Absolventi rozlišují problémy, které mohou být předmětem výzkumu.
- Sledují vývoj poznatků v dietetice u nás i v zahraničí a aplikují výsledky vědeckého výzkumu do denní praxe.
- Absolventi jsou schopni sdělovat a publikovat výsledky své činnosti.
- Studium odborné cizojazyčné literatury je předpokladem odborného profesního růstu absolventů oboru.

Během studia získá student tyto cílové vědomosti a dovednosti:

Absolvent je schopen

- tvořivě myslet a pohotově se rozhodovat
- cílevědomě, rozhodně, ale rozvážně jednat
- aplikovat získané vědomosti a dovednosti v konkrétních podmínkách
- na základě ustálených morálně volných vlastností iniciativně a samostatně řešit úkoly
- svou odbornou činností napomáhá brzkému návratu pacienta do domácího prostředí – zkrácení doby nutné hospitalizace zajištěním individuálního nutričního postupu
- informovat pacienty a příslušné zdravotnické pracovníky i pracovníky stravovacího provozu o změnách nutričních postupů konkrétních nemocných a tyto organizačně zajistit
- vypracovat statistické hlášení, vést záznamy o průběhu nutriční terapie, připravit odborné názorné propagační materiály, vytvořit odbornou stať, postery
- správně aplikovat vyhlášky a nařízení vztahující se k problematice stravování nemocných a stravovacích provozů
- využívat informační techniku při práci s odbornými programy zpracování evidence, provádění nutričního hodnocení stavu výživy nebo podávané stravy
- informovat v rámci prevence nemocí o jejich předcházení i léčbě vhodnou výživou

Absolvent bakalářského studijního oboru nutriční terapeut je schopen tvořivého myšlení, je připraven eliminovat a rozlišovat získané informace a aplikovat je na konkrétní situace. Studium psychologie a sociální psychologie získá komplexní pohled na člověka. Je schopen empatie. Chápe projevy nemocných způsobené nemocí nebo špatnou adaptací na prostředí.

Absolvent je schopen samostatné tvořivé práce v týmu spolupracovníků. Zná etické a právní aspekty své práce a je schopen dbát práv pacienta tak, aby nedošlo k poškození jeho zdraví. Má aktivní přístup k získávání nových odborných informací formou celoživotního vzdělávání.

Bakalářské studium nutriční terapeut je dynamický systém, zaručující vysokou odbornost a profesionalitu po stránce teoretické i praktické.

Profil absolventa je zpracován v souladu s Vyhláškou č. 424/2004 Sb. a po absolvování bude schopen vykonávat tyto činnosti:

Činnosti zdravotnického pracovníka s odbornou způsobilostí (§ 3 a 14)

- poskytovat zdravotní péči v souladu s právními předpisy a standardy
- dbát na dodržování hygienicko-epidemiologického režimu souladu se zvláštními právními předpisy
- vést zdravotnickou dokumentaci a další dokumentaci vyplývající ze zvláštních právních předpisů a pracovat s informačním systémem zdravotnického zařízení
- poskytovat pacientovi informace v souladu se svou odbornou způsobilostí, případně pokyny lékaře
- podílet se na praktickém vyučování ve studijních oborech ke získání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání uskutečňovaných středními školami a vyššími odbornými školami, v akreditovaných zdravotnických studijních programech k výkonu zdravotnického povolání uskutečňovaných vysokými školami v České republice a ve vzdělávacích programech akreditovaných kvalifikačních kurzů
- podílet se na přípravě standardů
- poskytovat specifickou ošetrovatelskou péči při zabezpečování nutričních potřeb pacientů v oblasti preventivní a léčebné výživy, přitom zejména bez odborného dohledu a bez indikace v souladu s diagnózou stanovenou lékařem
- zpracovávat a vyhodnocovat nutriční anamnézu, u pacientů v závažných stavech provádět bilanci stravy přijímané ústy, navrhnout lékaři, případně všeobecné sestře nebo porodní asistentce změny v předepsané dietě, způsob přijímání stravy či doplnění potravinovými doplňky
- provádět vyšetření nutná ke zjištění stavu výživy pacienta
- kontrolovat, metodicky vést a organizovat přípravu stravy v souladu s poznatky zdravé a léčebné výživy zejména ve stravovacích provozech zdravotnických zařízení a v případě speciálních diet stravu připravovat
- sestavovat jídelní plány a předpis stravy pro jednotlivé diety i pro celá zdravotnická zařízení, včetně propočtů biologické a energetické hodnoty diet
- provádět poradenství a edukaci jedinců, rodin a skupin v oblasti zdravé a léčebné výživy, včetně doporučení vhodných potravních doplňků
- zajišťovat přijímání, kontrolu a uložení léčivých přípravků, manipulaci s nimi a jejich dostatečnou zásobu
- zajišťovat přejímku, kontrolu a uložení zdravotnických prostředků a prádla, manipulaci s nimi, jejich dezinfekci a sterilizaci a jejich dostatečnou zásobu.

Nutriční terapeut je schopen sestavovat bez odborného dohledu a na základě indikace lékaře individuální jídelní plány, včetně propočtů biologické a energetické hodnoty diet.

Podmínky, které student předloženého studijního programu musí splnit v průběhu studia a při jeho ukončení:

Požadované studijní povinnosti vyplývají zejména ze studijního plánu a zavedené organizace studia. Student musí absolvovat předepsané zápočty, kolokvia a zkoušky ze studijních předmětů, odbornou praxi a úspěšně vykonat státní závěrečnou zkoušku, jejíž součástí je obhajoba bakalářské práce.

Bližší podrobnosti vymezuje schválený studijní a zkušební řád MU.

SZZ v bakalářském studijním oboru:

Podmínkou podání žádosti o vykonání SZZ je splnění všech studijních povinností a získání kreditů za absolvování předmětů v předepsané skladbě, v celkové hodnotě minimálně 180 kreditů.

Kreditní systém používaný na MU vychází z principů ECTS a je konstruovaný tak, aby absolvent získal nejméně tolik kreditů, kolik činí standardní délka studia v semestrech násobená 30. Standardní doba studia je proto stanovena na 6 semestrů.

Státní závěrečná zkouška

SZZ Ústní zkouška z aplikované a preventivní výživy a klinické výživy
Ústní zkouška z ošetrovatelství
Bakalářská práce a její obhajoba

Státní závěrečná zkouška, obhajoba bakalářské práce.

Písemná část

Student prokazuje schopnost využití teoretických mezioborových znalostí k využití v každodenní praxi v oboru nutriční terapeut. Práce musí vycházet z jeho poznatků z pracoviště, kde se na zpracování práce připravoval a má dány přesné parametry. Bakalářskou práci zpracovává samostatně pod metodickým vedením vedoucího práce a má jednoho oponenta. Její ústní obhajoba je součástí SZZ.

Konkrétní návrh témat bakalářských prací:

Vliv n-3 nenasycených mastných kyselin ve výživě na nádorovou kachexii.

Nutriční postup při chirurgické léčbě u diabetika 2. typu.

Infekční průjemová onemocnění v dětské populaci – dietoterapie.

Nutriční postup u potravinových alergií.

Výživa dialyzovaného pacienta.

Nutriční postup a nutriční intervence u idiopatického střevního zánětu.

Alternativní způsoby stravování a jejich zjišťování u středoškolské mládeže v Brně.

Diabetes mellitus – psychologie přijetí diety.

Tukový profil jídelníčku v zařízeních s celodenním stravováním.

Nefarmakologické ovlivnění krevního tlaku.

Systém HACCAP a stravování pacientů v lůžkových zařízeních.

Selenu u pacientů s nádorem tlustého střeva.

Nadváha a obezita u vysokoškolských studentů.

Nabídka témat je k dispozici ve čtvrtém semestru. Student si může po dohodě s vyučujícím zvolit vlastní téma.

Rozsah státní závěrečné zkoušky

Teoretické znalosti vymezené studijním plánem se zaměřením na výživu a nutriční terapii související s činností nutričního terapeuta.

Ústní obhajobou bakalářské práce prokazuje student své teoretické znalosti i praktické dovednosti při konkrétní léčbě pacienta v kazuistice (prezentace klinické patologie a následná dietní terapie), v epidemiologické studii zdravé nebo nutričně deprimované populace nebo edukační práci s tematikou výživy.

Ústní část

Je rozdělena na dvě samostatné části.

- Obhajoba bakalářské práce před komisí
- Ústní SZ zkouška před komisí ze dvou okruhů výuky:

1. Preventivní výživa a klinická výživa

- programy podporující zdraví spojené s poradenskou činností
- preventivně-léčebné a léčebné programy
- formy nutriční a léčebné péče
- programy a opatření na rozšíření a zkvalitnění nutriční péče
- nutriční péče v komunitách
- nutriční péče na standardních odděleních
- nutriční péče v akutní medicíně
- nutriční péče o pacienty při převedení do ambulantní a domácí péče
- multidisciplinární spolupráce v péči o pacienta
- nutriční péče v lázeňství
- nutriční péče ve specializovaných zařízeních
- věda a výzkum v nutriční terapii a aplikace jejích poznatků do praxe

2. Ošetrovatelství

- historie ošetrovatelství a nutriční péče
- teorie ošetrovatelství
- ošetrovatelské modely
- standardizace v ošetrovatelství
- sledování kvality ošetrovatelské péče
- organizace zdravotní péče
- organizace ošetrovatelství a nutriční péče, multidisciplinární tým
- legislativa vymezující činnosti nutričního terapeuta
- využití informačního systému pro kvalitu a efektivitu zdravotní péče
- úloha nutričního terapeuta v poradenství a prevenci, edukační principy
- metody edukace dospělých

Po úspěšném ukončení studia v bakalářském studijním oboru Nutriční terapeut získá jeho absolvent titul Bc.

Znalosti, vědomosti a další předpoklady uchazeče pro jeho přijetí ke studiu studijního programu:

Ke studiu může být přijat student, jenž dosáhl úplného středního nebo úplného středního odborného vzdělání ukončeného maturitní zkouškou, vykonal úspěšně přijímací zkoušku do studijního oboru dle požadavků vypsanych LF MU.

Pozn:

Tematické okruhy požadavků pro přijímací řízení jsou k dispozici na studijním oddělení LF MU (<http://www.med.muni.cz/studium>).

Rozsah požadovaných znalostí pro vstup do bakalářského studijního oboru Nutriční terapeut odpovídá učebním osnovám pro gymnázium ve vybraných vyučovacích předmětech (např. biologie, fyzika, chemie).

Vymezení jednotlivých období během standardní doby studia v týdnech:

Konkrétní organizace studia vyplývá z harmonogramu studijního roku LF MU

	semestr					
	1.	2.	3.	4.	5.	6.
Období výuky*	15	15	15	15	15	15
Prázdninová praxe	-	1	-	4		
Období zkoušek	6	6+2	6	6+2	6	3
Období prázdnin	2	5	2	5	2	-
SZZ	-	-	-	-	-	1

Komentář:

*Semestr trvá na LF MU 15 týdnů..

Způsob a podmínky kontroly studia:

Zápočty, kolokvia, zkoušky, kredity (ETCS)

Způsob a podmínky kontroly studia jsou vymezeny ve studijním a zkušebním řádu.

Stručný popis užívaného hodnocení:

Z - zápočet

ZK - zkouška

K – kolokvium

SZZ - státní závěrečná zkouška (y)

Pracoviště LF MU zajišťující organizačně výuku:

Ústav preventivního lékařství LF MU, Komenského nám.2, 662 44 Brno,

FN Brno, Jihlavská 20, 639 00 Brno, MOÚ, Žlutý kopec 7, 656 53 Brno a další smluvně zajištěná pracoviště